

066 Cercle Llagosterenc d'Amics de la Instrucció

1 ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

1.1 **Codi de referència**
CAT AMLLA 10 066

1.2 **Nivell de descripció**
Fons

1.3 **Títol**
Cercle Llagosterenc d'Amics de la Instrucció

1.4 **Data(es)**
1862-1869

1.5 **Volum i suport**
1 capses, paper

2 ÀREA DE CONTEXT

2.1 **Nom del productor**
El fons ha estat generat per l'entitat cultural Cercle Llagosterenc d'Amics de la Instrucció.

2.2 **Història del productor**

El Cercle va ser impulsat per notari Francesc de P. Franquesa Riera. El març de 1862 es fa el primer acte de constitució d'aquesta entitat que es va inaugurar oficialment el juny del mateix any.

Com a seu social lloguen l'edifici actualment conegut com can Caldes, situat al carrer Santa Anna, cantonada amb la plaça del Mercat. Hi fan les reformes necessàries per adaptar-lo a les seves necessitats. El resultat final és que poden disposar d'una espaiosa sala de ball, un saló-cafè que decoren amb pintures murals, una sala com a biblioteca i un espai com a secretaria.

El mateix any de la fundació té 113 socis que aporten 10 rals de quota anual. El 1863 la societat ja té 182 socis.

El Círculo vol fomentar l'ensenyança entre les classes treballadores i menestrals. El reglament de l'entitat fixa com a objectius promoure els llaços d'amistat i el desenvolupament intel·lectual dels associats. Amb aquesta finalitat i sense oblidar la part recreativa, organitza classes de lectura, aritmètica, geometria i geografia, dibuix lineal, música i declamació.

Les sessions d'instrucció es fan a la biblioteca que té 14 diaris de temàtica diversa, polítics, artístics, científics i literaris, entre els quals hi ha La Gaceta Universal, El Ampurdanés i El Gerundense. Els directors dels dos últims són nomenats socis d'honor del Círculo.

Organitza actes per la Festa Major juntament amb el Casino Llagosterenc. Amb el temps es formen diverses seccions: Música, Lectura i instrucció, balls de

societat, teatre i una coral. La Coral El Circulo participa en diverses concentracions de corals de les comarques gironines.

La societat participa activament de l'activitat cultural catalana. L'any 1863 contribueixen als Jocs Florals de Barcelona aportant un dels premis que guanyaran els participants, una arpa feta de suro que recau en el poeta Lluís Roca.

Tot i que hi ha el projecte d'adquirir un terreny on construir un edifici propi, la iniciativa no fructifica i l'activitat de l'entitat decau considerablement a partir de 1865.

S'ignoren les causes de la dissolució de l'entitat, però el canvi de residència de l'impulsor i fundador Francesc de P. Franquesa, que es traslladà a Girona, hi pogué tenir alguna cosa a veure.

2.3 Història arxivística

La documentació de l'entitat es conserva a la casa familiar del fundador de l'entitat Francesc de P. Franquesa, C. Sant Pere, 25, fins que va ser donada per Clara Bussot, nova propietària de la casa, a Pompeu Pascual en data desconeguda. Va restar a la casa familiar de P. Pascual fins l'ingrés a l'arxiu.

2.4 Dades sobre l'ingrés

Ingressa amb la resta de documentació del fons Pompeu Pascual Coris el 2019 procedent de la família Pascual Gifre.

3 ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

3.1 Abast i contingut

El fons documental és poc extens, donat la curta vida de l'entitat, però conté tota la documentació generada per l'entitat durant els set anys de funcionament. Cal ressenyar els llibres d'actes (1862-1864), llistats de socis (1862) i la correspondència (1862-1869). El fons conté també tres números del periòdic manuscrit El Círculo de l'any 1863.

3.2 Sistema d'organització

S'ha mantingut l'estructura amb la que va ingressar.

3.3 Informació sobre avaluació, tria i eliminació

No s'han practicat eliminacions.

3.4 Incrementos

No es preveuen nous ingressos.

4 ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

4.1 Condicions d'accés

La documentació és d'accés lliure.

4.2 Condicions de reproducció

Les reproduccions s'hauran de realitzar d'acord amb la normativa de l'Arxiu Municipal de Llagostera.

4.3 Llengües i escriptures dels documents

Castellà

4.4 Característiques físiques i requeriments tècnics

La documentació està en bon estat de conservació.

4.5 Instruments de descripció

La documentació està descrita a nivell de catàleg

5 ÀREA DE DOCUMETACIÓ RELACIONADA

5.1 Localització dels originals

Els originals es troben a l'Arxiu Municipal de Llagostera.

5.2 Existència i localització de reproduccions

Es desconeix l'existència de reproduccions.

5.3 Documentació relacionada

A l'Arxiu Municipal de Llagostera es conserva el fons del fundador de l'entimat
046 Fons Francesc de Paula Franquesa

L'Arxiu Històric de Girona conserva els protocols notariais de Francesc de Paula Franquesa i de Tomàs Vidal i Llobet.

A l'Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany es conserva part del fons de la família Franquesa (FONS ACPE180-79 / Família Franquesa de Girona)

5.4 Bibliografia

Vilallonga, Mariàngela «Escriptors i artistes a Llagostera» dins Història de Llagostera. Les claus del passat, Albà, Marta – Mallorca, Elvis. Coord. Ajuntament de Llagostera, Arxiu Municipal, 2010.

Ampurdanés, El (Biblioteca de Figueres) 27/07/1862, 01/02/1863, 12/04/1863, 11/06/1863 i 28/04/1864

6 ÀREA DE NOTES

6.1 Notes

7 ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

7.1 Autoria i data(es)

Descripció realitzada per Marta Albà i Espinet l'agost de 2024.

7.2 Fonts

La pròpia unitat de descripció i, per informar els elements Història del productor i Abast i contingut, també s'han utilitzat les obres citades a l'element Bibliografia i la informació oral proporcionada per Pompeu Pascual Coris.

7.3 Regles o convencions

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.